

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**ЕКОНОМІКА, ПІДПРИЄМНИЦТВО,
МЕНЕДЖМЕНТ: СУЧАСНИЙ СТАН
І ОБРИСИ МАЙБУТНЬОГО**

*Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих учених
23 квітня 2019 року
(за міжнародною участю)*

**Дніпро
2019**

УДК 338.45 (477)

Економіка, підприємництво, менеджмент: сучасний стан і обриси майбутнього : Зб. мат.-лів всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих учених, Дніпро, 23 квіт. 2019 р. / Нац. метал. академія України. – Дніпро. – 2019. – 398 с.

Упорядники: к.е.н. Педько А.Б.
ст. викл. Губаренко Л.М.

Голова оргкомітету конференції:

Ковальчук К.Ф. декан факультету економіки та менеджменту НМетАУ,
д.е.н., професор

Члени оргкомітету:

Довбня С.Б. завідувач кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня,
д.е.н., професор
Педько А.Б. заступник завідувача кафедри економіки та підприємництва
ім. Т.Г. Беня з наукової роботи, к.е.н., доцент
Гончарук О.В. доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня,
к.е.н.
Кербікова А.С. старший викладач кафедри економіки та підприємництва
ім. Т.Г. Беня.

У збірнику містяться матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Економіка, підприємництво, менеджмент: сучасний стан і обриси майбутнього», що була проведена 23 квітня 2019 року кафедрою економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Національної металургійної академії України.

Для науковців, викладачів, державних службовців, економістів промислових підприємств та фінансових установ, студентів економічних спеціальностей.

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви відповідає автор матеріалів.

ЗМІСТ

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 1. ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ І ЗАГРОЗИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	13
Єніна А.О. Місце ухилення від сплати податків в системі економічної безпеки держави	13
Кудь А.О., Фурдичко Л.Є. Вплив корупції на фінансовий стан державних підприємств України	16
Калинина С.С., Мелихова А.В. Совершенствование системы управления рисками кредитной организации в сфере противодействия отмыванию (легализации) денежных средств	18
Мінкін О.В., Плотніченко С.Р. Природа енергетичних криз	21
Синило О.А., Смачило В.В. Социальная ответственность в отношениях с персоналом	24
Маслій В.О., Смачило В.В. Рівні забезпечення розвитку соціальної відповідальності	26
Плічко І.В., Смачило В.В. Система соціальної відповідальності	27
Матвієнко О.Р., Смачило В.В. Становлення соціальної відповідальності в економіці України	28
ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 2. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ І СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	31
Михайленко О.А., Білоцерківець В.В., Завгородня О.О. Засади та напрями інноваційно-орієнтованого державного регулювання національної економіки	31
Мороз М.О., Жданова Л.Л. Проблема використання державних коштів у розрізі тендерних закупівель	34
Миронова М.І. Фактори формування інтегральної ефективності виробничих систем національної економіки	36
Лавренюк А.В., Фурдичко Л.Є. Залежність рівня добробуту суспільства від ввп країни	40

<i>Кіріченко Є. С., Леонідов І.Л.</i> Державне регулювання економіки: євроінтеграційна стратегія інноваційного розвитку.....	42
<i>Хонина А.В., Тарарышкіна Л.И.</i> Значение таможенной службы в экономике государств-членов ЕАЭС.....	44
<i>Мамедова Г.Б., Тарарышкіна Л.И.</i> Особенности экономики таможенного дела в Республике Беларусь.....	47
<i>Ситниченко В.А., Тарарышкіна Л.И.</i> Проблемы таможенного администрирования таможенных платежей на таможенной территории ЕАЭС.....	50
<i>Короленко О.Н., Тищенко Т.Н.,</i> История становления и развития агрохимического обслуживания сельского хозяйства Республики Беларусь.....	53
<i>Сопілка І.Б., Летуца О.В., Міхєєва А.М.</i> Сучасні інноваційні моливості інвестування національної економіки України в умовах глобалізації.....	56
<i>Клімова А.С., Кальченко С.В</i> Основні аспекти управління розвитком малого бізнесу в аграрному секторі України.....	59
<i>Василенко Є.О., Ягольник С.Г.</i> Наукові засади формування та реалізації державної політики України в галузі фітосанітарної експертизи.....	62
<i>Танько А. М., Чобіток В.І.</i> Проблеми державного регулювання малого бізнесу в Україні.....	65
<i>Шибут Д. Д., Чубарова Н. Э</i> Проблемы и перспективы развития пенсионного обеспечения в республике Беларусь.....	67
ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 3. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	71
<i>Сидоренко Є.К., Довбня С.Б, Разгоняєва Т.М.</i> Механізм діагностики фінансової стійкості підприємства.....	71
<i>Редзюк Є.В</i> Обіг фіктивних цінних паперів в Україні – шлях подолання проблеми і вдосконалення законодавства.....	73
<i>Мелихова А.В.</i> Трудоустройство иностранных работников: опыт Эстонии.....	76
<i>Прокопчук О.Т.</i> Сучасні вектори розвитку українського ринку агрострахових послуг.....	80

<i>Петлін І.В., Вихлюк М.І.</i> Підходи до управління витратами підприємств: переваги та недоліки.....	82
<i>Бондар В.В., Сомова Л.І.</i> Деякі аспекти коригування асортиментної політики підприємств.....	86
<i>Маковський А.В., Ігнашкіна Т.Б.</i> Моделювання залежності фондо-віддачі від факторів відтворення основних засобів.....	89
<i>Міхєєва А.М., Сомова Л.І.</i> Товарна інноваційна політика підприємства: сутність і удосконалення.....	91
<i>Гіра В.П., Олійник Н.М., Макаренко С.М.</i> Аналіз стану та фінансово-економічні проблеми функціонування підприємств сфери послуг в Україні.....	94
<i>Закревський Д.Д., Плотніченко С.Р.</i> Особливості калькулювання в діяльності підприємства.....	97
<i>Крюк В.В., Гулик Т.В.</i> Інноваційні напрями щодо зниження витрат на виробництво та збут продукції.....	100
<i>Новік А.А., Душина Л.М.</i> Напрями зниження собівартості коксу.....	103
<i>Одновол Б.Л., Бражник Л.В.</i> Безготівкові розрахунки на підприємстві.....	106
<i>Рутар Ю.Д., Магас Н.В.</i> Діагностика фінансової стійкості підприємства.....	108
<i>Сорокатиий В.М., Дорошенко О.О.</i> Бюджетування діяльності сільськогосподарських підприємств на основі маржинального аналізу..	110
<i>Томак О.Д., Улянич Ю.В.</i> Сучасні банківські системи світу.....	113
<i>Полеценов М.А., Сакович В.В.</i> Контрактная модель финансирования бюджетных учреждений.....	115
<i>Логвин Е.И., Крылова К.А., Вакулич Н.А.</i> Аутстаффинг как инструмент сокращения расходов субъектов хозяйствования.....	118
<i>Грушецкая Ю.В., Сакович В.В.</i> Инфляционный налог как альтернативный способ аккумуляирования денежных средств в бюджет.	121
<i>Крючкова Д.Д., Лапко П.Д., Чубарова Н.Э.</i> Факторинговый кредит как вариант решения проблемы дебиторской задолженности.....	125
<i>Райцес М.М., Иващенко А.Н.</i> Современное состояние страхования кредитования в Республике Беларусь.....	128
<i>Райцес М.М., Сакович В.В.</i> Эффективность расходов бюджетных организаций в республике Беларусь.....	131

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 4. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ	135
<i>Ромашко І.С., Меліхов А.А.</i> Проблеми забезпечення безпеки підприємств в Україні.....	135
<i>Беспрозванна Ю.О., Глущенко Я.І.</i> Вплив мережевої економіки на економічну безпеку суб'єктів бізнесу.....	137
<i>Драгуленко Н.А., Зайцева В.Д., Тарарышкіна Л.И.</i> сравнительный анализ мер по защите прав на объекты интеллектуальной собственности в республике Беларусь и Украине.....	139
<i>Коготюк І.М., Агрес О.Г.</i> Страхування в банках для забезпечення економічної безпеки суб'єктів бізнесу.....	142
ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 5. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ І ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	144
<i>Чернявська Є.І., Касаткіна М.В.</i> Поняття і сутність конкурентоспроможності підприємства.....	144
<i>Божков Д.С., Шипуліна Ю.С.</i> Цінність як основа визначення конкурентних цін.....	147
<i>Олексенко Р.І., Михайлова М.С.</i> Конкурентоспроможність як рушійна сила потенціалу організації за сучасних ринкових умов.....	150
<i>Шейко А.А., Воронкова В.Г.</i> Знание как новые конкурентные преимущества на предприятиях.....	152
<i>Грінченко Р.В.</i> Методи дослідження змін на підприємстві.....	154
<i>Семенова Т.В.</i> Оцінка технічного рівня металургійного виробництва... ..	156
<i>Ленський К.Є., Педько А.Б.</i> Заходи щодо удосконалення техніко-технологічної бази металургійних підприємств України.....	158
<i>Керкуш Т.М., Попадинець І.Р.</i> Збутова діяльність магазину квітів: вибір каналу розподілу.....	160
<i>Кузьмич В.В., Дейнега І. О.</i> Особливості здійснення підприємствами маркетингової діяльності у сфері послуг.....	162
<i>Лобач Т.П., Дейнега І. О.</i> Маркетинговий аудит як інструмент забезпечення ринкового потенціалу підприємства.....	164
<i>Мануїлова О.П., Душина Л.М.,</i> Характеристика ринку медичних послуг Дніпропетровщини.....	166
<i>Сливна І.В., Малюк О.С.</i> Дослідження сутності поняття «основні засоби».....	168

<i>Шакалов О.А., Педько А.Б.</i> Деякі аспекти підвищення якості продукції машинобудівних підприємств.....	172
<i>Ярець М.В., Смачило В.В.,</i> Радарний метод як спосіб оцінювання кадрового потенціалу на підприємстві.....	174
<i>Жамбей Т. С., Кошельок Г.В.</i> Переваги використання бізнес-інжинірингу для підвищення конкурентоспроможності підприємства...	176
<i>Бондарец А.С., Равинская В.А., Вакулич Н.А.</i> Проблема загруженности склада готовой продукции в республике Беларусь.....	179

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 6. РЕСУРСО-ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 183

<i>Гнилицька В.О., Чобіток В.І.</i> Еволюція розвитку екологічного підприємництва.....	183
<i>Скляр С.О., Капітаненко Н.П.</i> Проблеми впровадження «ощадливого виробництва» на металургійних підприємствах України.....	186
<i>Мінкін О.В., Плотніченко С.Р.</i> Енергозбереження як фактор державної політики.....	189
<i>Репешко О.О., Педько А.Б.</i> Ресурсозбереження як ключовий напрямок скорочення виробничих витрат у чорній металургії України..	192
<i>Старожук О.І., Гончарук О.В.</i> Види ресурсозбереження на промислових підприємствах.....	193
<i>Клик А. В., Плотніченко С.Р.</i> Структура паливно-енергетичного комплексу України.....	196
<i>Бурцева С.О., Плотніченко С.Р.</i> Світлодіодні лампи як один з методів економії електричної енергії.....	199
<i>Мала С.О., Малюк О.С.</i> Розгляд заходу щодо підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів ПрАТ «НПО ДНПРОПРЕС».....	201
<i>Стонога А.О., Малюк О.С.</i> Аналіз водозабезпечення та водовикористання в Україні.....	203
<i>Милосердова А.К., Павлішина Н.М.</i> Екологічний маркетинг як елемент концепції інклюзивного розвитку регіону.....	207
<i>Болтенкова К.В., Кербікова А.С.</i> Діагностика охорони та захисту лісів в Україні.....	210

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 7. ІНВЕСТИЦІЙНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	212
<i>Goli-Oglu (Голі-Оглу) М., Melikhov (Меліхов) А.</i> Specific features of the tncs' innovation activity.....	212
<i>Криклива Є. Ю., Меліхов А.А.</i> Проблеми розвитку інноваційної діяльності підприємств металургійної галузі України	213
<i>Tomilovich T.Y., Garnyk L.P., Shapran E.N.</i> Ontology of financial risk management	216
<i>Фарат О.В.</i> Система організаційних заходів із забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів підприємництва, які є учасниками інноваційних кластерів	219
<i>Вербицька Г.Л.</i> Удосконалення класифікації інновацій підприємств.....	223
<i>Соколюк С.Ю.</i> Необхідність гармонізації механізму стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства.....	226
<i>Сидор Г. В., Давидовська Г. І.</i> Капітальні інвестиції в Україні.....	227
<i>Улянич Ю.В.</i> Конкурентоспроможність страхових компаній.....	230
<i>Мельник К.М.</i> Активізація інвестиційної діяльності як спосіб фінансового забезпечення аграрного сектору.....	232
<i>Беженова О.А., Семенова Т.В.</i> Оцінка інвестиційних проектів в умовах невизначеності.....	236
<i>Кобзев А.В., Гулик Т.В.</i> Джерела фінансування проектів.....	239
<i>Короленко М.С., Герасимович А.А.</i> Особенности правового регулирования инвестиционной деятельности в республике Беларусь.....	241
<i>Крохмаль К.А., Гончарук О.В.</i> Ризики інвестиційних проектів з модернізації термічних печей.....	244
<i>Жуковская Ю.В., Бобровская Ж.В.</i> Краудлендинг как альтернативное кредитование.....	246
<i>Болотько В. М., Засемчук Н.А.</i> Инвестиционная деятельность страховых организаций	249
<i>Кербікова А. С., Копитько А.О.</i> Аналіз Інноваційної діяльності підприємств України.....	252
<i>Давидович Н.Н.</i> Акционерные инвестиционные фонды.....	254

<i>Скібицька А.І., Дзюрах Ю.М.</i> Привабливість залучення іноземних інвестицій в Україну.....	256
<i>Коблів Л.Р., Дзюрах Ю.М.</i> Державне регулювання залучення інвестицій в Україну.....	258
ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 8. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ.....	260
<i>Коренюк П.І.</i> Удосконалення управління організаційними розвитком підприємств.....	260
<i>Кравчук А.О., Дейнега О.В.</i> Заробітна плата як інструмент мотивації персоналу вищого професійного училища №24 м. Корець.....	263
<i>Тимощук А.О., Дейнега О.В.</i> Сучасні технології управління збутовою діяльністю підприємства.....	266
<i>Мартиненко О.М.</i> Особливості управління закладами освіти в сучасних умовах.....	268
<i>Попадинець І.Р.</i> Вибір та обґрунтування стратегії розвитку університету.....	271
<i>Вознюк Л.В.</i> Оновлення управлінських функцій менеджера шкільної освіти.....	273
<i>Монтрін І.І.</i> Особливості використання мерчандайзингу і системи просування підприємства.....	277
<i>Подаков Є.С.</i> Система контролінгу як чинник удосконалення управління в органах підприємствах.....	278
<i>Ткаченко В.П.</i> Стилї керівництва в управлінській діяльності менеджера	281
<i>Рибкіна С.О., Вільхова Т.В.,</i> Впровадження сучасних принципів менеджменту в освітніх закладах.....	284
<i>Замороцький О.В., Ящук Т.А.</i> Стратегічне управління діяльністю закладів вищої освіти.....	287
<i>Білоус А. І., Беляєва Н. С.</i> Що таке харизматичне лідерство? Лідерство через особисте переконання.....	288
<i>Білоус А. І., Беляєва Н. С.</i> Сучасна роль соціальних засобів комунікації в івент-індустрії.....	291

<i>Гутник П.О., Бєляєва Н. С.</i> Основи тайм-менеджменту: проблеми та переваги впровадження на підприємстві.....	294
<i>Танська Л.В.</i> Класифікація сучасних типів бренду.....	297
<i>Третьяков О.І., Ігнашкіна Т.Б.</i> Стратегічний контекст вимірювання результатів діяльності підприємства.....	299
<i>Бодня Д.А., Гулик Т.В.</i> Антикризовий менеджмент на підприємстві як дієвий інструмент запобігання кризового стану.....	301
<i>Антоненко Н.М., Подаков Є.С.</i> Формування сучасних систем управління персоналом підприємства.....	304
<i>Нестеренко С.В., Вороніна А.В.</i> Практичні аспекти управління стратегічними змінами.....	306
<i>Єрізану І.В., Венгер О.М.</i> Удосконалення управління людськими ресурсами на підприємстві в умовах ринку.....	309
<i>Дорохов Д.О., Редько Л.І.</i> Рекламний менеджмент з погляду сучасних підходів та концепції розвитку.....	311
<i>Костьо Ф.Ф., Магас Н.В.</i> Теоретико-прикладні аспекти антикризового фінансового управління підприємством.....	314
<i>Мартинова Н.О., Бочарова Н.О.</i> Теоретичні основи організації оплати праці в сучасних умовах.....	317
<i>Марченко О.О., Вороніна А.В.</i> Стратегічне управління розвитком персоналу організації	320
<i>Вікторова В.С., Редько Л.І.</i> Основні аспекти управління творчим потенціалом працівників.....	323
<i>Григориченко П.І., Оліховська М. В.</i> Ролі менеджера як кваліфікованого працівника у системі менеджменту організації.....	326
<i>Клімова А.С., Бочарова Н.О.</i> Система грейдування як сучасний механізм мотивації персоналу.....	331
<i>Подрєз Ю., Письменна О.О.</i> Методика оцінки вартості прийому та адаптації персоналу.....	334
<i>Приходько Є.Є., Письменна О.О.</i> Основні тенденції трансформації ринку праці України.....	336
<i>Шило А.С., Агєєва І.В.</i> Управління кар'єрою персоналу в ТДВ «Веселівський завод сухого знежиреного молока».....	339

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 9. ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК ТА АУДИТ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	342
<i>Остапенко Т. М.</i> Креативний облік продукції, що використовується як корм.....	342
<i>Вибер Е.Ф., Максименко Д.В.</i> Показники управлінської звітності.....	344
ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 10. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	347
<i>Сергієнко Т.І.</i> Теоретичні аспекти використання інформаційних технологій в управлінні підприємством.....	347
<i>Бенецук Т.В., Дейнега О.В.</i> Роль інформаційних технологій в управлінні персоналом.....	349
<i>Колодійчук А.В.</i> Відмінні риси прояву макросередовищних ризиків впровадження інформаційно-комунікаційних технологічних систем та заходів щодо їх усунення і попередження.....	352
<i>Булгакова М.В., Тарарышкина Л.И.</i> Информационные технологии, используемые при осуществлении внешнеэкономической деятельности.....	354
<i>Костюкович І.Я., Дейнега І. О.</i> Ринковий потенціал інтернет-маркетингу.....	357
<i>Панченко Д.О., Павлішина Н.М.</i> Е-Логістика: інструментарій та адаптація до Е-Економетрії.....	359
ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 11. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ І СВІТІ.....	363
<i>Стинич О. М., Кручак Л. В.</i> Брокерська діяльність.....	363
<i>Гладинець М. Ю., Кручак Л. В.</i> Проблеми та перспективи розвитку біржової діяльності в Україні.....	365
<i>Усенко О.О., Косовець Л.І.</i> Економічне місце біржової торгівлі та тенденції її розвитку.....	368

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 12. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ І ТЕХНОЛОГІЇ.....	372
<i>Зіняк О.Р., Синяєва Л.В.</i> Студенти про підготовку кваліфікованих фахівців за дуальною системою.....	372
<i>Лавриненко Л.М.</i> Тенденції та проблеми розвитку освіти в сучасному світі	375
<i>Штогрин М.В.</i> Вплив сьогодення на формування інституційного підходу в системі освіти	378
<i>Застрожнікова І.В.</i> Якісна освіта як передумова сталого розвитку сільських територій	381
<i>Остапенко В. М.</i> Фінансове забезпечення освітніх послуг в Україні... ..	384
<i>Гарник Л.П., Снігурова І.І., Романьок Л.В.</i> Роль міжнародних служб університету в управлінні якістю надання освітніх послуг і підвищення його конкурентоспроможності на національному та міжнародному рівнях	387
<i>Пономаренко Н.В.</i> Інноваційні технології в бухгалтерській освіті	390
<i>Спаський І.Д.</i> Економічна антропологія в контексті дискурсу філософії господарства	393
<i>Біліченко С.П.</i> Впровадження інноваційної освіти в перехідний період	395

премії від страхування, пов'язаного з програмами фінансування сільгоспвиробників. Тому на сучасному етапі вітчизняні сільськогосподарські підприємства потребують практичної реалізації державного субсидування страхових премій, але для цього треба переглянути всю систему агрострахування та створити абсолютно новий центр управління страхуванням сільськогосподарських ризиків.

Список літератури

1. Enjolras, G., Sentis, P. (2011). Crop insurance policies and purchases in France, *Agricultural Economics*, 42 (4), 475-486. <https://doi.org/10.1111/j.1574-0862.2011.00535.x>.

2. Erastov, V. (2016). Big Data utilization in insurance industry. *Sciences of Europe*, 5 (5). 45-47.

3. Martseniuk-Rozaronova, O.V. (2010), State support under insurance of agricultural producers, *Economy of agroindustrial complex*, 10, 91-95.

4. Mußhoff, O., Hirschauer, N., Grüner, S. & Pielsticker, S. (2018). Bounded rationality and the adoption of weather index insurance: Evidence from an extra-laboratory experiment with farmers in Germany, *Agricultural Finance Review*, 78 (1), 116-134. <https://doi.org/10.1108/AFR-02-2017-0008>.

5. Nesterchuk, Y., Prokopchuk, O., Tsymbalyuk, Y., Rolinskyi, O. & Bilan, Y. (2018). Current status and prospects of development of the system of agrarian insurance in Ukraine, *Investment Management and Financial Innovations*, 15 (3), 56-70. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.15\(3\).2018.05](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.15(3).2018.05).

6. Xiao, Yu., Yao, J., (2018). Double trigger agricultural insurance products with weather index and yield index, *China Agricultural Economic Review*. <https://doi.org/10.1108/CAER-01-2018-0021>.

**Петлін І.В., к.е.н.,
доцент кафедри туризму і готельної справи
Львівський інститут економіки і туризму,
Виклюк М.І., к.е.н.,
доцент кафедри економіки та підприємництва
ПВНЗ «Європейський університет», Львівська філія
м. Львів**

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Ефективність використання наявних ресурсів є основним критерієм стійкого розвитку не тільки окремих суб'єктів господарювання, але суспільно-економічної формації загалом. Планування господарської діяльності неможливе

без аналізу прибутковості та витрат, які є визначальним фактором прийняття управлінських рішень у сфері економічного розвитку підприємств.

В цьому контексті дуже важливим є розвиток та удосконалення сучасних теоретичних підходів до управління витратами підприємств, оскільки це сприятиме розвитку здорової конкуренції, залученню інвестицій, модернізації виробничо-господарської діяльності та бізнес процесів. Зазначене й визначає актуальність наукової проблематики.

Сучасні напрями еволюції наукової думки з приводу існуючих підходів до управління витратами засвідчує їх різноманіття, що висвітлено у багатьох працях. Серед них часто описуються наступні підходи до управління витратами: ресурсний підхід [1-2], процесний підхід [3-7], системний підхід [8-10], функціональний підхід [11], організаційний підхід [12-14], ситуаційний [15], комплексний [16-18].

Найбільш класичним з теорії менеджменту є ресурсний підхід, і його різноманітні напрями (ресурсно-компетентнісний, ресурсно-вартісний), що виникли у процесі розвитку теорії управління витратами. У цілому, його зміст трактує управління витрати з позиції управління використання ресурсів, тобто передбачає «комплексний вплив на обсяги використання виробничих ресурсів підприємства з метою забезпечення їх оптимального рівня, структури і динаміки».

Основним недоліком окресленого підходу є неврахування важливих управлінських питань: необхідність реалізації планування витрат, обґрунтування управлінських рішень в області обліку та контролю, відбору інновацій для зниження ресурсомісткості, визначення резервів підвищення прибутковості та ефективності використання ресурсів тощо.

Процесний підхід передбачає взаємозв'язок функцій управління та розглядає кожну з них як окремих неперервний процес для розв'язання поставлених завдань та як джерело виникнення витрат, тобто процес управління витратами буде зводитися до того, щоб знайти оптимум між усіма видами витрат, кожним з їх елементів і одержуваним результатом діяльності підприємства.

Недоліком процесного підходу є те, що він носить швидше за все логістичне спрямування, що дозволяє знизити витрати, котрі стосуються лише сфери логістичного управління. Така позиція дещо звужує розуміння управління витратами, хоча заслуговує уваги і має місце в системі управління підприємств.

Системний підхід дозволяє поєднати управління витратами, доходами, прибутком і вартістю підприємства.

Основний недолік при застосуванні окресленого підходу є недооцінка ролі управління витратами, що зумовлює значні втрати підприємств і організацій, і у кінцевому випадку, негативно впливає на результати господарювання.

Функціональний підхід в управлінні витратами на підприємстві передбачає виконання всіх функцій управління, тобто функції повинні реалізовуватися через елементи управлінського процесу: прогнозування, планування, нормування, організацію, калькулювання, мотивацію й стимулювання, облік, аналіз, регулювання та контроль витрат [9, с. 63].

Недоліком практичного застосування зазначеного підходу є те, що не варто обмежувати управління витратами лише виконанням функцій, адже їх виконання має більш вагомий вплив на результати через досягнення групи цілей.

Систематизація наукової думки із досліджуваної проблематики дозволила виокремити ще один підхід до управління витратами підприємств – організаційний підхід. Сутність підходу полягає в пошуку і виявленні факторів економії ресурсів; плануванні витрат за видами; обліку і аналізі витрат; стимулюванні економіки ресурсів і зниженні витрат» [6, с. 72].

Недолік організаційного підходу в управлінні витратами – акцентування уваги на організації процесу управління витратами, а не на цілях і результатах.

Застосування ситуаційного підходу в управлінні витратами зумовлене необхідністю оперативного реагування на ситуацію, що виникає на підприємстві у певний проміжок часу, адже ситуаційне управління покликане приймати оперативні рішення зі зміною економічної ситуації та проблем, що постають. Він вимагає від топ-менеджменту вміння правильно оцінити ситуацію та застосувати необхідні методи її вирішення.

Недоліком ситуаційного підходу є неправильність чи несвоєчасність його використання від чого залежатиме існування підприємства.

В працях [16-18 та ін.] звертається увага на необхідність комплексного підходу до управління витратами підприємства. При цьому комплексність розуміється як підхід до управління витратами на різних стадіях життєвого циклу підприємства та на різних етапах життєвого циклу продукції, а також як потреба у залученні до участі в прийнятті управлінських рішень щодо витрат підприємства різних фахівців – технологів, технічних менеджерів, економістів, маркетологів, логістів, фахівців з досліджень операцій, фінансистів, бухгалтерів – зважаючи на те, що на формування витрат підприємства впливають управлінські рішення як щодо способів організації виробництва та збуту продукції, формування асортиментної політики, розробки та налагодження випуску інноваційної продукції, так і щодо калькулювання собівартості продукції та ціноутворення.

На наше переконання, комплексний підхід забезпечує більш ґрунтовне розуміння дефініції «управління витратами» та дає змогу розмежувати процедури практичного управління від самої теорії, зокрема чітко визначити завдання управління витратами в тій чи іншій сфері.

Список літератури

1. Волкова М.В. Формування системи управління витратами підприємства / М.В. Волкова // Науково-технічний збірник. – 2011. – №98. – С. 206-216.
2. Градов А. П. Экономическая стратегия фирмы / А.П. Градов. – СПб.: Специальная литература, 1995. – 416 с.
3. Економічна енциклопедія / Відповідальний редактор С. В. Мочерний. - Київ: Видавничий центр "Академія". – Т. 1, 2000. – 863 с.
4. Полянська А.С. Управління витратами у системі логістичних рішень підприємства [Текст] / А. Полянська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2008. – №15(633). – С. 565-570.
5. Хаймьонова Н. С. Облік і контроль за центрами відповідальності в системі управлінні витратами діяльності підприємства : дис. канд. екон. наук : 08.00.09 / Хаймьонова Наталія Стефанівна ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. комерц. акад. - Львів, 2016. - 334 с.
6. Жукевич С. М. Управління витратами діяльності в контексті забезпечення конкурентоспроможності підприємства / С.М. Жукевич, Р.В. Фроленко // Інноваційна економіка. – 2015. – №1(56). – С. 70-74.
7. Турило А. М. Управління витратами підприємства: Навч. посібник. / А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.
8. Федірко М. Теоретико-методологічні аспекти управління витратами підприємств комунальної теплоенергетики України / М. Федірко, А. Чумак, І. Грицюк // Вісник ТНЕУ. – 2015. – № 1. – С. 33-42.
9. Свистун Л. А. Удосконалення системи управління витратами підприємства в умовах нестабільної економіки / Л. А. Свистун, Р. М. Левкова // Економіка і регіон. – 2017. – № 4 (65). – С. 57-62.
10. Христенко Л.М. Побудова системи управління витратами промислового підприємства / Л.М. Христенко, Р.О. Мозговий // Вісник Східноукраїнського національного університету імені В. Даля. – 2011. – №3(157). –С. 247-253.
11. Голова С. Ф. Управлінський облік і контролінг: концепція та застосування / С. Ф. Голова // Вісник КНТЕУ. – 2007. – № 5. – С. 82-87.
12. Кравченко О.В. Обґрунтування оптимальної моделі управління витратами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/simplesearch?query>.
13. Давидович І.Є. Управління витратами[Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.Є. Давидович. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
14. Гусева Н.В. Особенности формирования механизма управления затратами в рамках стратегического развития на предприятиях электроэнергетики [Электронный ресурс] / Н.В. Гусева // Интернет-журнал

«Науковедение». – Выпуск 6. – 2013. – Режим доступа : <http://publ.naukovedenie.ru>.

15. Міценко Н.Г. Управління витратами в системі управління вартістю підприємства / Н.Г. Міценко, І.П. Міщук, В.А. Боднарюк // Ефективна економіка. – 2016. – №11– Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5711>

16. Воронін А. В. Системний підхід до управління вартістю підприємства / А. В. Воронін // Економіка і організація управління. – 2016. – № 3 (23). – С. 148-155.

17. Орлов О. О. Управління цінами, витратами і прибутком за умов багатомоноклатурного виробництва на засадах концепції маржинального підходу / О. О. Орлов, Д. Д. Сурмай // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – №. 9. – С. 391-400.

18. Ратушна О. П. Управління зростанням вартості підприємства в ринкових умовах [Електронний ресурс] / О. П. Ратушна. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/13_NPE_2016/Economics/10_211240.doc.htm

*Бондар В.В., магістрант,
Сомова Л.І., к.е.н.,
доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г.Беня,
Національна металургійна академія України
м. Дніпро*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КОРИГУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах загострення конкуренції зростає актуальність питань, пов'язаних з удосконаленням, а отже і коригуванням асортиментної політики підприємств, котра являє собою систему заходів, які дозволяють виявити групи товарів, найбільш важливих для успішної діяльності на ринку і тим самим забезпечити суб'єкту господарювання ефективно функціонування.

Вітчизняними і зарубіжними вченими висвітлені різноманітні питання, що стосуються формування і удосконалення асортименту продукції різних підприємств. Проблематика удосконалення асортиментної політики досліджена у працях Балабанової Л.В., Белявцева Л.І., Риндіної О.А., Войчака А.В., Гаркавенко С.С., Заблудської І.В., Ілляшенка С.М., Карпенка О.І., Крайнюченка О.Ф., Стернюка О.Б. та багатьох інших авторів. Розробкою цієї проблеми займалися і такі іноземні вчені, як Альберт М., Ассель Г., Котлер Ф., Купер Р., Мескон М. та інші.

Багатоаспектність удосконалення асортиментної політики обумовила виникнення значної кількості методичних і практичних розробок. Що